

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om avtalsvillkor för rättsskyddsförsäkringar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en särskild lag om avtalsvillkor för rättsskyddsförsäkringar stiftas. Lagen ansluter sig till ikraftträdandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) och utgör en del av harmoniseringen av lagstiftningen i Finland med Europeiska gemenskapernas direktiv om rättsskyddsförsäkring.

Enligt den föreslagna lagen skall det väsentliga innehållet i en rättsskyddsförsäkring som ingår i en s.k. kombinerad försäkring särskilt anges i ett försäkringsbrev eller i någon annan

motsvarande handling. Den försäkrade skall ha rätt att till sitt ombud eller biträde fritt utse vilken som helst advokat eller annan jurist. Stadgandet skall vara tvingande på så sätt att den försäkrades rätt enligt stadgandet inte kan begränsas genom avtal. Dessutom innehåller den föreslagna lagen ett stadgande om behandling av tvister mellan försäkringsgivaren och den försäkrade.

Avsikten är att lagen skall träda i kraft samtidigt som EES-avtalet vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
ALLMÄN MOTIVERING	3	5. Andra omständigheter som inverkar på propositionen	5
1. Nuläget	3	DETALJMOTIVERING	5
1.1. Lagstiftning och praxis	3	1. Lagförslaget	5
1.2. Europeiska gemenskaperna	3	2. Ikraftträdande	7
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	4	3. Lagstiftningsordning	7
3. Propositionens verkningar	4	LAGFÖRSLAGET	8
4. Beredningen av propositionen	4	Lag om avtalsvillkor för rättsskyddsförsäkringar	8

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget

1.1. Lagstiftning och praxis

I Finland började man bevilja rättsskydds-försäkringar 1968, när rättsskyddsförsäkringen blev en del av bil-, hem- och villaförsäkringen. Senare blev rättsskyddsförsäkringen också en del av fastighets- och lantbruksförsäkringen. Ungefär tio år senare började man bevilja separata rättsskyddsförsäkringar. Rättsskyddsförsäkringen blev också en del av många organisationers grupp-försäkringar för sina medlemmar.

Numera erbjuds rättsskyddsförsäkringarna i regel som kombinerade försäkringar, t.ex. som en del av en hemförsäkring eller en reseförsäkring. Med stöd av privatpersoners rättsskyddsförsäkringar betalades år 1991 ersättningar till ett belopp av sammanlagt ungefär 92 miljoner mark. Antalet skadefall var 13 300. Med stöd av företagens rättsskyddsförsäkringar betalades samma år ersättningar till ett belopp av ungefär 18 miljoner mark. Antalet skadefall var 1 890.

I lagen om försäkringsavtal (132/33) finns inte några särskilda stadganden om rättsskyddsförsäkringar. På rättsskyddsförsäkringen tillämpas de allmänna stadgandena om skadeförsäkring i lagen om försäkringsavtal. Enligt 18 kap. 9 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag (752/93) kan social- och hälsovårdsministeriet meddela sådana närmare föreskrifter om rättsskyddsförsäkringar som föranleds av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet). Stadgandet träder i kraft samtidigt som EES-avtalet vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Villkoren för de rättsskyddsförsäkringar som olika bolag tillhandahåller skiljer sig inte i hög grad från varandra. Med stöd av en rättsskyddsförsäkring ersätts i regel de kostnader som är nödvändiga för att trygga den försäkrades rättsliga intressen i tviste- eller brottmål. I alla försäkringsvillkor finns åtskilliga sådana situationer uppräknade som inte täcks av rättsskyddsförsäkringen. T.ex. ersätts inte kostnader för sådana tvister som uppkommer i den försäkrades förvärvsverksamhet. Denna begränsning finns emellertid inte i de grupp-försäkringar som erbjuds fackföreningarnas medlemmar. Likaså täcks inte kostnader för t.ex. en äktenskapsskillnad. I brottmål ersätts inte

kostnaderna, när den försäkrade av allmänna åklagaren åtalas för en uppsåtlig gärning, grov vårdslöshet eller grov oaktsamhet.

I tvistemål ersätts både de rättegångskostnader som den försäkrade själv orsakas och de rättegångskostnader som den försäkrade döms att betala motparten. Försäkringen täcker dock inte skiljemannaarvoden. I brottmål ersätts under vissa förutsättningar målsägandens rättegångskostnader. I andra än ovan nämnda brottmål ersätts kostnaderna för att försvara en försäkrad som står åtalad samt de kostnader som dömts att betalas målsäganden.

Enligt försäkringsvillkoren skall den försäkrade anlita en advokat som sitt ombud. Om en advokat inte skäligen kan fås, skall den försäkrade anlita en annan kompetent jurist. Om den försäkrade anlitar något annat ombud, betalas ingen ersättning. Den försäkrade har rätt att till sitt ombud utse vilken som helst advokat eller annan jurist. Enligt försäkringsvillkoren har dock försäkringsgivaren rätt att utse ombudet, om försäkringsgivarens intresse i målet är gemensamt med den försäkrades intresse eller om målet behandlas utomlands. I praktiken har denna rätt emellertid inte återopats.

1.2. Europeiska gemenskaperna

I bilagan till EG-rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG), dvs. det första skadeförsäkringsdirektivet, nämns under punkt A.17 rättsskyddsförsäkringen såsom en av de 18 skadeförsäkringsklasser beträffande vilka det är möjligt att bevilja koncession för sådan verksamhet som omfattas av skadeförsäkringsklasserna. Till direktivet hänvisas i bilaga IX till EES-avtalet. Om rättsskyddsförsäkringen stadgas närmare i EG-rådets direktiv om samordning av lagar och andra författningar angående rättsskyddsförsäkring (87/344/EEG), dvs. direktivet om rättsskyddsförsäkring, till vilket likaså hänvisas i bilaga IX till EES-avtalet.

Direktivet om rättsskyddsförsäkring gavs i syfte att avlägsna hindren för försäkringstjänsternas fria rörlighet i fråga om rättsskyddsförsäkring. Hindren berodde till största del på att de företag som erbjöd rättsskyddsförsäkringar i

Förbundsrepubliken Tyskland inte fick bevilja andra försäkringar, vilket avvek från läget i andra medlemsstater. Genom begränsningen försökte man undvika intressekonflikter mellan försäkringsgivaren och den försäkrade. Detta är också det centrala målet för direktivet om rättskyddsförsäkring.

I EG:s medlemsstater är det viktigt att undvika intressekonflikter mellan den försäkrade och försäkringsgivaren, eftersom försäkringsgivarna i de flesta stater på förhand reder ut, om den försäkrade har möjligheter att vinna målet. När en förlust kan förutses rekommenderar försäkringsgivaren i regel den försäkrade att lägga ned processen eller ingå förlikning. I Finland utför försäkringsgivarna inte någon motsvarande förhandsgranskning. Rättskyddsförmånen ges alltid när det är fråga om ett skadefall som avses i försäkringsvillkoren.

I artikel 3 i direktivet om rättskyddsförsäkring anges tre olika alternativ, vars syfte är att förhindra intressekonflikter mellan den försäkrade och försäkringsgivaren. En medlemsstat skall välja ett av dessa alternativ eller i enlighet med nationell lagstiftning låta försäkringsgivaren träffa valet. Alternativen är:

1) de personer som handlägger ersättningskrav med stöd av en rättskyddsförsäkring får inte samtidigt handlägga ersättningskrav med stöd av andra slags försäkringar,

2) handläggningen av ersättningar i anslutning till en rättskyddsförsäkring måste överlämnas till en separat juridisk person, eller

3) i försäkringsavtalet skall den försäkrade garanteras en rätt att vid ett skadefall utse den advokat som skall sköta hans ärende eller, om detta medges i nationell lagstiftning, någon annan tillräckligt kvalificerad person.

Dessutom innehåller direktivets artikel 3 ett stadgande enligt vilket rättskyddsförsäkringen skall antingen vara en separat försäkring eller behandlas i ett separat avsnitt i en kombinerad försäkrings försäkringsbrev. I detta separata avsnitt i försäkringsbrevet skall anges rättskyddsförsäkringens art och, om så bestäms i medlemsstaten, premiens storlek.

Enligt direktivets 4 artikel skall den försäkrade i försäkringsavtalet — oberoende av vilket av alternativen i artikel 3 som valts — alltid ges rätt att utse den advokat som skall sköta hans ärende eller, om detta medges i nationell lagstiftning, någon annan tillräckligt kvalificerad person. Den försäkrade skall ha denna rätt i vilket som helst rättegångs- eller förvalt-

ningsförfarande samt när intressekonflikter uppstår mellan den försäkrade och försäkringsgivaren. Utanför artikelns tillämpningsområde faller således t.ex. inledande utredningar och eventuella avtalsförhandlingar i målet.

Dessutom skall medlemsstaterna enligt direktivets artikel 6 vidta alla åtgärder som behövs för att se till att den försäkrade i ett skiljeförfarande eller något annat sådant förfarande där opartiskheten är garanterad, har en möjlighet att få en tvist mellan den försäkrade och försäkringsgivaren avgjord på ett opartiskt sätt. Den försäkrade måste i försäkringsavtalet meddelas denna rätt och han skall också informeras om denna rätt när en tvist uppstått.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Avsikten med propositionen är att, i syfte att uppfylla de förpliktelser som följer av EES-avtalet, harmonisera den finländska lagstiftningen med stadgandena i EG:s direktiv om rättskyddsförsäkring. På grund av detta måste lagstiftningen fås att stämma överens med direktivet.

Enligt lagförslaget skall rättskyddsförsäkringens väsentliga innehåll särskilt anges i försäkringsbrevet eller i någon annan motsvarande handling. Det föreslås att den försäkrade skall ha rätt att till sitt ombud eller biträde fritt utse vilken som helst advokat eller annan jurist. Denna rätt kan inte begränsas genom avtal.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inga statsekonomiska eller organisatoriska verkningar och inga verkningar i fråga om personal.

4. Beredningen av propositionen

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte hösten 1992 en arbetsgrupp som fick i uppdrag att bereda de stadganden på lägre nivå inom försäkringsbranschen som förutsätts av EES-avtalet. Arbetsgruppen föreslog i en promemoria (arbetsgruppspromemoria 1992:23) från samma höst att social- och hälsovårdsministeriet skall utfärda föreskrifter som gäller rätts-

skyddsförsäkring och i vilka det ingår bestämmelser om behörighet för och val av ombud.

Justitieministeriet ansåg våren 1993 i sitt utlåtande om förslaget att punkterna i fråga i direktivet om rättsskydds-försäkring reglerar innehållet i ett avtalsförhållande och därför kräver reglering på lagnivå. Beredningen av ärendet övergick efter detta på justitieministeriet.

Som tjänsteuppdrag bereddes vid justitieministeriet ett förslag till en regeringsproposition om ändring av lagen om försäkringsavtal i syfte att harmonisera lagen om försäkringsavtal med stadgandena i direktivet om rättsskydds-försäkring. Vid ett möte som hölls med anledning av förslaget deltog representanter för social- och hälsovårdsministeriet, konsumentombudsmannen, Konsumenternas försäkringsbyrå och Finska Försäkringsbolagens Centralförbund rf. Vid mötet framfördes åsikter om att direktivet om rättsskydds-försäkring förutsätter flera sådana nya stadganden som inte på ett naturligt sätt kan fogas till lagen om försäkringsavtal. På grund av detta borde stadgandena ingå i en separat lag. Vid ministeriet bereddes efter detta ett förslag till en regeringsproposition om lag om avtalsvillkor

för rättsskydds-försäkringar. Lagförslaget sändes sommaren 1993 på remiss till ovan nämnda instanser och till Finlands Advokatförbund. I de flesta utlåtandena ansågs det vara viktigt att lagen innehåller ett sådant stadgande som motsvarar rådande praxis och enligt vilket den försäkrade till sitt ombud kan utse endast personer med juridisk slutexamen.

5. Andra omständigheter som inverkar på propositionen

Regeringen har till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till lag om försäkringsavtal och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den (RP 114/1993 rd). Avsikten är att stadgandena i den föreslagna nya lagen om försäkringsavtal skall gälla också rättsskydds-försäkringar. Försäkringsgivaren skall enligt lagen om försäkringsavtal också t.ex. i ett beslut som gäller rättsskydds-försäkring ge information om de rättsmedel som står den försäkrade till buds. Vissa av de begrepp som används i förslaget till lag om rättsskydds-försäkring definieras i den nya lagen om försäkringsavtal.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 §. *Tillämpningsområde.* I paragrafen definieras begreppet rättsskydds-försäkring samt lagens tillämpningsområde. Enligt 1 mom. avses med *rättsskydds-försäkring* en försäkring som tas för att ersätta rättegångskostnader och andra kostnader i rättsliga angelägenheter. Definitionens ordalydelse motsvarar ordalydelsen i punkt A.17 i bilagan till det första skadeförsäkringsdirektivet. Till punkt A.17 hänvisas också i artikel 1 i direktivet om rättsskydds-försäkring. Avsikten är att den föreslagna lagen skall omfatta alla försäkringar som omfattas av direktivet om rättsskydds-försäkring.

Paragrafens 2 mom. motsvarar till sitt innehåll artikel 2.2.1 i direktivet om rättsskydds-försäkring. Tvister som uppkommer på grund av eller i samband med att fartyg används i

sjöfart faller med stöd av momentet utanför tillämpningsområdet för den föreslagna lagen.

Paragrafens 3 mom. motsvarar artikel 2.2.2 i direktivet om rättsskydds-försäkring. Enligt momentet tillämpas lagen inte på sådana åtgärder som försäkringsgivaren med stöd av en ansvarsförsäkring har vidtagit till förmån för den försäkrade och för att trygga den försäkrades och försäkringsgivarens gemensamma intresse. Även om en rättsskydds-förmån ingår i ansvarsförsäkringen, saknar den försäkrade t.ex. rätt att enligt 3 § själv utse sitt ombud eller biträde.

2 §. *Försäkringsbrev.* Paragrafen motsvarar till sitt innehåll artikel 3.1 i direktivet om rättsskydds-försäkring. Med ett försäkringsbrev avses i paragrafen en sådan handling som försäkringsgivaren efter ingåendet av försäkringsavtalet lämnar försäkringstagaren och i vilken avtalets väsentliga innehåll har antecknats. Enligt paragrafen skall det väsentliga

innehållet i en sådan rättsskyddsförsäkring som ingår i en kombinerad försäkring anges särskilt i försäkringsbrevet. Avsikten är att det väsentliga innehållet i rättsskyddsförsäkringen anges i ett separat avsnitt på så sätt att det tydligt skiljer sig från den övriga försäkringen. Det detaljerade innehållet i rättsskyddsförsäkringen framgår av försäkringsvillkoren.

I fråga om gruppförsäkringar är det vanligt att de försäkrade inte erhåller något separat försäkringsbrev. I sådana fall måste det väsentliga innehållet i försäkringen särskilt anges i någon annan motsvarande handling som lämnas till den försäkrade.

3 §. *Den försäkrades rätt att utse ett ombud eller ett biträde.* Paragrafen motsvarar till sitt innehåll artikel 3.2.c i direktivet om rättsskyddsförsäkring. Artikel 3.2 innehåller tre alternativa stycken, av vilka medlemsstaterna skall välja ett. En medlemsstat kan emellertid i sin nationella lagstiftning låta försäkringsgivaren träffa valet. Eftersom artikel 3.2.a och 3.2.b är utarbetade främst med tanke på sådan rörelse som inte drivs i Finland, har i lagförslaget valts artikel 3.2.c, som samtidigt uppfyller de krav som ställs i artikel 4.

Det primära syftet med direktivets artikel 3.2 är att undvika intressekonflikter mellan den försäkrade och försäkringsgivaren. I artikel 3.2.c, som gäller val av ombud, har inte ställts några formella behörighetsvillkor för det ombud eller biträde som den försäkrade anlitar. Av stycket framgår dock att en medlemsstat i sin nationella lagstiftning kan ställa särskilda behörighetsvillkor för det ombud eller biträde som utses för uppdraget. I EG:s medlemsstater kan således i regel endast sådana advokater som vid ett universitet avlagt en juridisk slutexamen verka som ombud eller biträde i en rättegång.

I finländsk lagstiftning har några allmänna formella behörighetsvillkor inte ställts för ett rättegångsombud. Ett viktigt syfte med rättsskyddsförsäkringen är att den försäkrade garanteras en möjlighet att vid ett skadefall kunna anlita en kompetent jurists hjälp för att trygga sina rättsliga intressen. I försäkringsvillkoren för alla de rättsskyddsförsäkringar som tillhandahålls i Finland förutsätts att det ombud eller biträde som den försäkrade anlitar har avlagt en juridisk slutexamen. Man har i samband med rådande praxis inte kunnat iaktta några missförhållanden eller problem och något behov att ändra nuläget finns till

denna del inte. Den utomstående parten i rättsskyddsförsäkringen, försäkringsgivaren, betalar de kostnader som ärendet ger upphov till. För att trygga den försäkrades och försäkringsgivarens intressen kan man förutsätta att det ombud eller biträde som den försäkrade anlitar är kompetent att sköta ärendet. På grund av dessa omständigheter föreslås att den försäkrades rätt att utse ombud eller biträde i lag begränsas på så sätt att valet kan gälla endast en advokat eller någon annan jurist.

Enligt paragrafens 1 mom. har den försäkrade vid ett skadefall rätt att till sitt ombud eller biträde fritt utse vilken som helst advokat eller annan jurist. Med en jurist avses i momentet en person som avlagt en juris kandidatexamen eller en motsvarande utländsk examen. Om den försäkrades rättsliga intressen skall försvaras i någon annan stat, skall ombudet eller biträdet naturligtvis uppfylla de behörighetsvillkor som ställts i denna stats nationella lagstiftning.

Momentet gäller endast en sådan rättsskyddsförsäkring som beviljas av en försäkringsgivare som fått koncession i Finland. Utanför tillämpningsområdet för stadgandet faller således de försäkringar som från ett utländska driftställe bjuds ut i Finland med stöd av lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster (1488/92). I fråga om dessa försäkringar har den försäkrade inte rätt att i föreslagen omfattning utse ett ombud eller biträde, om ett annat alternativ än alternativet i artikel 3.2.c valts i enlighet med lagstiftningen i försäkringsgivarens hemland eller i enlighet med försäkringsgivarens eget beslut. Också i dessa fall är försäkringsgivaren emellertid enligt lagstiftningen i sitt hemland skyldig att ge den försäkrade en rätt att enligt direktivets artikel 4 utse ett ombud eller biträde i ett rättegångs- eller förvaltningsförfarande samt i intressekonflikter med försäkringsgivaren.

Enligt direktivet om rättsskyddsförsäkring skall försäkringsavtalet innehålla en bestämmelse om den försäkrades rätt att fritt utse en advokat eller någon annan tillräckligt kvalificerad person att handha den försäkrades ärende. På grund av detta konstateras i slutet av momentet att den försäkrades rätt enligt momentet skall nämnas i rättsskyddsförsäkringens villkor.

Enligt 2 mom. är stadgandets 1 mom. tvingande på så sätt att den försäkrades rätt enligt 1 mom. inte kan begränsas genom avtal. Ett

avtalsvillkor som begränsar rätten är enligt momentet ogiltigt.

4 §. *Behandling av tvister.* Avsikten med paragrafen är uppfylla de krav som ställs i artikel 6 och 7 i direktivet om rättsskydds försäkring. I paragrafens 1 mom. skall i försäkringsvillkoren nämnas att den försäkrade har rätt att få tvister mellan den försäkrade och försäkringsgivaren behandlade i ett opartiskt organ. Sådana organ som avses i momentet är för konsumenternas del konsumentklagonämnden och den försäkringsnämnd som grundar sig på ett avtal mellan konsumentverket och Finska Försäkringsbolagens Centralförbund. Också rättsskydds försäkringens andra försäkrade än sådana som har ställningen av en konsument kan få tvister med försäkringsgivaren prövade av försäkringsnämnden. Enligt momentet skall i försäkringsvillkoren det eller de organ specificeras som kan pröva den försäkrades tvist.

Paragrafens 2 mom. motsvarar till sitt innehåll artikel 7 i direktivet om rättsskydds försäkring. Enligt momentet skall försäkringsgivaren, när tvister uppstår, informera den försäkrade om dennes rätt att utse ett ombud eller biträde samt om dennes rätt att få en tvist prövad av det organ som avses i 1 mom.

Enligt paragrafens 3 mom. kan den försäkrades rätt att få en tvist prövad av en domstol inte begränsas genom avtal. Eftersom både konsumentklagonämndens och försäkringsnämndens avgöranden till sin natur är rekommendationer, har den försäkrade oberoende av nämndens avgörande rätt att få tvisten prövad av en allmän domstol.

5 §. *Ikraftträdande.* Enligt paragrafens 1 mom. träder lagen i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. Avsikten är att lagen skall träda i kraft samtidigt som EES-avtalet.

Enligt huvudregeln i 2 mom. tillämpas lagen på en sådan rättsskydds försäkring om vilken

avtal ingåtts eller i fråga om vilken försäkringsgivarens ansvar har inträtt efter att lagen trätt i kraft.

Enligt paragrafens 3 mom. tillämpas lagen också på en sådan fortlöpande rättsskydds försäkring, som tagits innan lagen trätt i kraft, från början av den försäkringsperiod som inleds närmast efter att lagen trätt i kraft. En övergångsperiod är nödvändig för att de ändringar som behövs skall hinna göras i försäkringsvillkoren. Villkoren för dylika försäkringar ändras allmänt vid övergången från en försäkringsperiod till en annan, vilket innebär att förnyandet av villkoren skall likställas med ett ingående av ett nytt avtal.

2. Ikraftträdande

Eftersom lagförslaget anknyter till EES-avtalet, föreslås att lagen skall träda i kraft samtidigt som EES-avtalet vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

3. Lagstiftningsordning

Den föreslagna lagen skall tillämpas på sådana avtal som ingås eller enligt vilka försäkringsgivarens ansvar inträder efter att lagen trätt i kraft. På sådana försäkringar vars villkor eller avgifter försäkringsgivaren kan ändra när en ny försäkringsperiod inleds tillämpas den nya lagen från den nya försäkringsperiod som börjar löpa närmast efter att lagen trätt i kraft. Trots att något nytt försäkringsavtal inte formellt ingås skall förnyandet av försäkringen i dylika fall likställas med att ett nytt avtal ingås. Den föreslagna lagen kan således inte anses ha retroaktiv verkan. Därför kan man anse att lagen kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om avtalsvillkor för rättsskyddsförsäkringar

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på en försäkring som tas för att ersätta rättegångskostnader och andra kostnader i rättsliga angelägenheter (*rättsskyddsförsäkring*).

Lagen tillämpas inte på en rättsskyddsförsäkring som täcker tvister eller risker som uppkommer på grund av eller i samband med användning av fartyg som används i sjöfart.

Lagen tillämpas inte på sådana åtgärder som en försäkringsgivare enligt en av honom beviljad ansvarsförsäkring har vidtagit för att trygga den försäkrades och försäkringsgivarens gemensamma intresse.

2 §

Försäkringsbrev

Om en rättsskyddsförsäkring utgör en del av ett sådant försäkringsavtal som gäller någon annan försäkring, skall rättsskyddsförsäkringens väsentliga innehåll särskilt anges i försäkringsbrevet eller i någon annan motsvarande handling.

3 §

Den försäkrades rätt att utse ett ombud eller ett biträde

Om en försäkrad har beviljats en rättsskyddsförsäkring av en försäkringsgivare med koncession i Finland, har han vid ett skadefall rätt att anlita en advokat eller någon annan jurist som han själv utsett. I försäkringsvillkoren skall den försäkrades rätt enligt detta moment nämnas.

Ett avtalsvillkor som begränsar den försäkrades rätt enligt 1 mom. är ogiltigt.

4 §

Behandling av tvister

I försäkringsvillkoren skall nämnas att den försäkrade har rätt att få tvister mellan honom och försäkringsgivaren prövade av ett sådant opartiskt organ som specificerats i försäkringsvillkoren.

Om tvister uppstår, skall försäkringsgivare informera den försäkrade om de rättigheter som han har enligt 3 § 1 mom. och enligt 1 mom. i denna paragraf.

Ett avtalsvillkor som begränsar den försäkrades rätt att få en tvist prövad av en domstol är ogiltigt.

5 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Lagen tillämpas på en sådan rättsskyddsförsäkring om vilken avtal ingåtts eller i fråga om vilken försäkringsgivarens ansvar inträtt efter att lagen trätt i kraft.

På en sådan rättsskyddsförsäkring i vars villkor bestäms att försäkringsgivarens ansvar fortsätter en försäkringsperiod åt gången, ifall inte någondera avtalsparten säger upp avtalet, och om vilken avtal ingåtts eller i fråga om vilken försäkringsgivarens ansvar inträtt innan lagen trätt i kraft tillämpas lagen från ingången av den försäkringsperiod som närmast följer efter att lagen har trätt i kraft.

Helsingfors den 10 september 1993

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Justitieminister *Hannele Pokka*